

Kronika 2002

Úvod

Všeobecně se soudilo, že svět oslavoval letos příchod nového roku klidněji. Silvestrovská noc proběhla ve většině metropolí v porovnání s loňským rokem, kdy lidstvo vstupovalo do nového tisíciletí s bujarým veselím, tentokrát méně okázale. Evropané uvítali euro, newyorčané vzpomínali na tragické události 11.září * minulého roku, čeští policisté o silvestrovské noci nemuseli téměř zasahovat. V Žehuni se na přelomu roku setkali občané opět u vánočního stromku na návsi a obloha se i tentokráte rozzářila množstvím barevných raket. Novoroční ráno, přecházející líně v podmračený den se sněhovými přeháňkami, bylo podobné tomu minulému - kolem stromku i ve vzdáleném okolí zbytky pyrotechniky a dvě láhve od sektu. Na odpolední procházku vylákal pošmourný den jen několik málo rodin, rybník se špatným ledem a sněhovým příkrovem byl pustý. Jakoby se v Žehuni život zastavil.

Novoroční projev prezidenta republiky Václava Havla, zaměřený na mravní lidské hodnoty letošního přelomového roku, na význam připojení České republiky k Evropské unii, na připravované volby i význam podzimního summitu Severoatlantické aliance, neušel ani tentokrát ostré kritice odpůrců Hradu. Nevraživost a rozpory Václava Klause s prezidentem republiky, které začaly už v roce 1997, trvaly i nadále a veřejnost soudila, že přetrvají až do volby nové hlavy státu, která se má uskutečnit v lednu budoucího roku. Na sklonku roku bylo ve hře o prezidentské křeslo několik kandidátů. **

Od půlnoci 1. ledna začala ve dvanácti členských státech Evropské unie platit nová společná měna - euro. Její slavnostní uvítání v unijní metropoli Bruselu provázel velkolepý ohňostroj a tóny Smetanovy symfonické básně Vltava. Pařížané nemeškali a s příchodem Nového roku vyrazili vystát fronty k bankomatům, aby si mohli vybrat první platné bankovky. Tradičně ve víru davové zábavy vítali rok 2002 a příchod eura Němci. Na silvestrovské párty pod širým nebem v Berlíně se za třeskutého mrazu sešlo kolem milionu lidí.

* Dokumentace č. 1022/02-19

** Dokumentace č. 1004/02-1

Právem se očekávalo, že na cestě České republiky do Evropské unie bude letošní rok rozhodující. V počtu uzavřených kapitol se Česká republika k 1. lednu tohoto roku dostala s dvaceti čtyřmi kapitolami na druhé místo spolu s Kypru a Maďarskem, první bylo Slovensko. *

Od 1. ledna se zvýšila minimální mzda na 5 700,-Kč, vzrostly nemocenské dávky zhruba o deset procent, minimální měsíční odvod zdravotního pojištění 675,- Kč se změnil na 700,- Kč. V tomto roce podražil plyn a elektřina, služby na poštách, jízdné na železnici a v autobusové dopravě, vodné a stočné, teplo, telefony a nájemné.

Na XIX. zimních olympijských hrách v americkém Salt Lake City, jichž se účastnilo z naší země rekordních 78 sportovců, vybojoval akrobatický skokan Aleš Valenta zlato a lyžařka Kateřina Neumannová bronz. **

Napětí mezi Rakouskem a Českou republikou kvůli atomové elektrárně Temelín trvalo téměř až do konce roku, kdy teprve podepsání podmínek pro vstup naší země do Evropské unie dalo naději, že se napětí zmírní.

V březnu neunikla pozornosti našich občanů výprava šesté polní nemocnice do Afghánistánu a chemické rotu v počtu 250 mužů do Kuvajtu. Problém vyvolala otázka, kdo uhradí potřebné náklady. V názorech na tuto misi se lidé rozcházel.

Diskuse kolem platnosti Benešových dekretů neustávaly. Některé evropské země, podněcované rakouskými a německými revanšisty, je bezprostředně začaly spojovat s naším vstupem do Evropské unie.

8. května vzpomínala celá Evropa, že před padesáti sedmi lety skončila druhá světová válka. V Žehuni jsme mohli vidět prapor pouze na budově obecního úřadu. Nejinak tomu bylo i 28. října v Den vzniku samostatného československého státu. a 17. listopadu v Den boje za svobodu a demokracii.

Zadlužování České republiky pokračovalo. Schodek vládního rozpočtu za tento rok činil 45,7 miliard korun. Celkově obnášel státní dluh 380 miliard korun a za poslední léta se zdvojnásobil. V celé České republice došlo na sklonku roku k zadlužování měst a obcí. Nejvíce se zadlužovaly malé obce. Na vině byly i povodně. Žehuňský obecní úřad hospodařil vyrovnaně.

Přírodní katastrofy, postihující lidstvo od nepaměti, si vybraly tentokrát za svou oběť Evropu a zvláště krutě zasáhly naši zem. Lednová sněhová kalamita, označovaná jako největší za posledních patnáct let, ochromila podstatně dopravu i v našem kraji. Ze všeho nejhorší však byly srpnové povodně, které postihly 15 procent země včetně Prahy. Jejich škody se odhadovaly na 60 až 100 miliard korun. Naše obec zažila 21. června vichřici, jakou nikdo z místních lidí za celý svůj život nezažil.

V září došlo v České republice ke změně telefonních čísel podle norem Evropské unie. Podle této úpravy se místo 159 uzlových telefonních obvodů zavedlo 14 telefonních obvodů s novými směrovými čísly.

Ani v tomto roce neustaly problémy s financováním nemocnic. Lékaři se domáhali zvýšení platů o 4 500,-Kč, ale ministryně zdravotnictví přislíbila navýšení v průměru o 1 500,-Kč.

Napětí mezi stranami čtyřkoalice vyústilo k jejímu rozpadu. Sebevražedné útoky Palestinců proti Izraeli pokračovaly a po nich následovaly odvetné akce Izraelců.

8. listopadu byl schválen rozpočet vlády pro příští rok se schodkem 111 miliard 300 milionů korun. Hlasovaly pro něj ČSSD, KDU-ČSL a Unie svobody. Parlament tento rozpočet schválil na své schůzi 17. prosince těsnou většinou.

Na celém světě sílil odpor proti chystané válce Spojených států proti Iráku. Na několikadenním antiglobalistickém celoevropském fóru ve Florencii, jehož se účastnilo na půl milionu převážně mladých lidí, zaznělo mínění, že se jedná o válku o ropu, o válku ve prospěch imperialismu. Ukázalo se, že přichází nová mladá levice.

Nejvýznamnější a nejvíce sledovanou událostí tohoto roku se stalo zasedání Severoatlantické aliance a Severoatlantické rady partnerství, které se konalo ve dnech 20. až 22. listopadu v Praze. Účastnili se ho vrcholní představitelé 46 států včetně prezidenta Spojených států George Bushe a četný doprovod spolu s třemi tisíci novináři z celého světa. Z členských zemí byly zastoupeny Belgie, Česká republika, Dánsko, Island, Itálie, Kanada, Lucembursko, Spojené státy americké, Velká Británie, Francie, Německo,

* Dokumentace č. 1004/02-1

** Dokumentace č. 1007/02-4

Polsko, Maďarsko, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Řecko, Španělsko a Turecko. Z kandidátských zemí to byly Albánie, Bulharsko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Makedonie, Slovensko, Slovinsko, Chorvatsko a Rumunsko. Přítomni byli i zástupci partnerských zemí Arménie, Rakousko, Bělorusko, Finsko, Ázerbájdžán, Gruzie, Irsko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Švédsko, Švýcarsko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina a Uzbekistán. Na zasedání se jednalo o budoucnosti NATO ve změněném světě, o prevenci a boji proti terorismu, členové sdělovali, jak zvýší své vojenské kapacity, schválil se vznik jednotky rychlého nasazení, hovořilo se o zapojení jednotlivých členů do chystané americké operace proti Iráku, o rozvoji vztahů s Ruskem a Ukrajinou. Za řádné členy Severoatlantické aliance byly na pražském summitu přijaty Bulharsko, Estonsko Litva, Lotyšsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko, takže se NATO rozrostlo na dvacet šest zemí.

Z bezpečnostních důvodů se centrum Prahy, zvláště okolí Kongresového centra, změnilo doslova v opevněné město s četnými zátarasy a výlohami zakrytými dřevěnými deskami. V mnohých školách dostali žáci týdenní volno, někde byla výuka dobrovolná a změnila se na náhradní program. Uvádělo se, že Prahu v tyto dny opustilo až 200 000 obyvatel. Přestože se očekávalo v souvislosti se summitem deset až dvanáct tisíc antiglobalistů, jejich počet se pohyboval jen kolem tisíce, zatímco policistů se v Praze soustředilo na dvanáct tisíc. Rada zahraničních skupin poté co zjistila, že je obtížné přes hranice se do republiky dostat, zrušila svůj záměr se sem vypravit. Pochody anarchistů narážely na neproniknutelnou stěnu policistů - těžkooděnců. Díky tomu zůstala Praha násilností ušetřena. Náklady na zajištění bezpečnosti účastníků summitu a občanů činily 620 milionů korun. Ne všichni demonstrující však mysleli na násilnosti. Dokazují to slova jednoho z nich: „Protestuji za mír, za lásku, proti válce.“

Summit NATO byl okrajově také spojen s rozloučením odcházejícího prezidenta Václava Havla s představiteli zúčastněných států. Rozloučení a předání daru, včetně banketu a recepce na Hradě pro 720 osob, bylo vskutku velkolepé. Pravdou je, že navzdory kritikám některých českých občanů i politiků zaujímá prezident Havel v zahraničí vysoký kredit a jeho přátelskými vztahy s americkými prezidenty se může těšit málokterý evropský politik.

Zatímco Severoatlantická aliance oficiálně dostala přídomek demokratické obranné seskupení a její přívrženci vyzdvihovali její obranný účel, odpůrci označovali NATO za útočný pakt, usilující o světovou nadvládu a Američany nazývali největšími teroristy na světě. V Rusku se zase šířily názory, že Evropa se sjednocuje za účelem války proti Rusku. Celorepubliková anketa dosvědčila, že 61 procent našich občanů s účastí České republiky v NATO souhlasí. *

27. listopadu zahájili v Iráku svou činnost zbrojní inspektoři. Nicméně se soudilo, že Američané a Britové bez ohledu na výsledek inspekce válku proti Saddámu Husajnovi chystají a sami tento svůj úmysl nezakrývali a konali válečné přípravy.

Mezinárodním vojenským jednotkám se nepodařilo dopadnout Usama bin Ládina a zničit jeho organizaci Al-Káida. Teroristé letos zaútočili na ostrově Bali a v moskevském divadle, kde drželi rukojmí. Z osmi set zadržovaných lidí jich při osvobození 120 zahynulo.

Ekonomika se letos podobně jako loni potýkala se silnou korunou a slabou zahraniční poptávkou. Perspektiva ekonomiky byla určována třemi hlavními faktory, a sice ekonomickým vývojem v eurozóně, kurzem koruny a cenou ropy.

V tomto roce přibývalo opět zahraničních firem, které po ukončení daňových výhod od nás odešly podnikat dále na východ.

Dosud nejmasovější projev nevole českých zemědělců proti nerovným podmínkám ke vstupu do Evropské unie vypukl 4. prosince, kdy farmáři před vchod Ministerstva zemědělství nasypali hromadu hnoje a do oken házeli vejce, rajčata a brambory. Ministr zemědělství jim sdělil, že škody ve výši čtvrt milionu korun uhradí z jejich kvót. Další protestní akci zorganizovali zemědělci 12. prosince, kdy na vyjádření svých požadavků o větší podporu po vstupu do Evropské unie zablokovali několik hraničních přechodů.

Na summitu v Kodani 13. prosince dokázali naši politikové po tvrdém vyjednávání dosáhnout zlepšení podmínek pro náš vstup a tudíž se domnívali, že 183 000 eur, na které dostali příslib, bylo maximum možného. Opozice a většina farmářů byly jiného názoru.

* Dokumentace č. 1015/02-12

Po dvanácti letech odešel z funkce její předseda Václav Klaus, když na jeho místo byl zvolen jako předseda ODS Mirek Topolánek. Václav Klaus kandiduje na prezidenta republiky za ODS. Kandidátem za ČSSD byl navržen Jaroslav Bureš a za KSČM Miroslav Kříženecký. Předsedou senátu byl opět zvolen Petr Pithart, který byl navržen jako další kandidát na post prezidenta republiky za KDU-ČSL.

31. prosince uplynulo deset let od rozdělení Československé republiky na dva státy. Vzpomínalo se v Čechách i na Slovensku. Převládal názor, že rozdělením se oba státy více přiblížily a více získaly než ztratily. Vztahy obou zemí jsou na dobré úrovni.

Činnost obecního úřadu

Obecní zastupitelstvo se v tomto roce sešlo čtrnáctkrát, z toho čtyři zasedání byla veřejná.

Hospodaření obce za rok 2001

Celkové příjmy činily	3 595 892,88 Kč
Výdaje	3 553 826,80 Kč
Přebytek hospodaření	42 066,08 Kč
Na běžném účtu bylo k 31.12. 2001	765 316,09 Kč
Na účtu IPB k 31.12. 2001	32 582,05 Kč
Na termínovaném vkladu k 31.12.2001	178 173,78 Kč
Na účtu FRB k 31.12.2001	293,980,21 Kč

Obec obdržela od Ministerstva místního rozvoje ČR dotaci ve výši 200 000,-Kč na opravu budovy čp. 11 pro poštovní úřad a od Ministerstva školství a tělovýchovy ČR 66 000,-Kč na pořízení počítače s Internetem pro obecní knihovnu.

Schválený rozpočet na rok 2001 činil 2 780 000,-Kč , upravený 3 369 500,-Kč.

Návrh rozpočtu na rok 2002

Příjmy celkem 3 614 800,-Kč	z toho daňové příjmy	2 488 000,-Kč
	nedaňové příjmy	628 000,-Kč
	kapitálové příjmy	75 000,-Kč
	přijaté dotace	423 800,-Kč

Dotace ze státního rozpočtu činí 122 400,-Kč, z toho na státní správu 5 400,-Kč a příspěvek na žáky MŠ a ZŠ 117 000,-Kč, neinvestiční dotace na ZŠ, které obec požaduje od okolních obcí, činí 301 400,-Kč. Rozpočet je vyrovnaný a bude možné upravovat ho během roku.

K akci vodovod se přihlásilo 122 občanů a čtyři podnikatelé: Ing. Karel. Horák, Veronika Malečková, Hana Volejníková a Bořek Vaněček. Obec každému přihlášenému přispěla ze svého rozpočtu částkou 2 500,-Kč. Občané, kteří se přihlásí dodatečně do 31.10.2002, zaplatí

16 000,-Kč, po tomto termínu 40 000,-Kč. Někteří občané však dosud nezaplatili požadovanou částku za rok 2001. Podle nejnovějších plánů mají být na vodovodní síť napojeny obce Žehuň, Choťovice, Dobšice a Sány. Jednalo se také o napojení na vodovod Nový Bydžov, tlak by stačil, ale odběr vody by musel být nejméně 70%. Upřednostňuje se však napojení na Hradčany, pouze se přemísťuje trasa o několik set metrů blíže k Dobšicům, protože Povodí Labe nesouhlasilo s podvrtem v blízkosti přepadu. Do konce roku bylo schváleno územní rozhodnutí a umístění stavby vodovodního řádu pro obce Žehuň, Choťovice, Dobšice a Sány nabylo právní moci.

Oproti původnímu plánu se změnil postup prací při výstavbě kanalizace. V první etapě se má stavět čistička odpadních vod a stoková síť Libice nad Cidlinou, Kanín, Odřepsy, ve druhé etapě čistička a stoková síť Opolany, Opolánky, Oškobrh a Sány a teprve ve třetí etapě čistička a stoková síť Žehuň a Choťovice. Bylo vydáno územní řízení, žádalo se o stavební povolení a dotace.

Kromě dotací na vodovod, na výstavbu kanalizace a plynu žádal obecní úřad také o dotace na renovaci objektu čp. 11 a stavbu kabin a běžecké dráhy v areálu sportovního hřiště. Obecní zastupitelstvo začalo jednat ohledně napojení na plyn pro Žehuň a Choťovice s Obecním úřadem Žiželice a s Východočeskou plynárenskou společností. Byl dán příslib za předpokladu, že napojené obce uhradí zvýšení dimenze potrubí v částce 312 000,-Kč, tj. Žehuň 206 000,-Kč , Choťovice 106 000,-Kč.

S platností od 1. července se zvýšily hodinové mzdy pomocným pracovníkům obecního úřadu z 35,-Kč na 40,-Kč.

Obecní úřad uzavřel novou pojistnou smlouvu na pojistné události ve výši 25 694,-Kč.

S přechodem školy na právní subjektivitu zrušil obecní úřad organizační složky Základní škola, Mateřská škola, Školní jídelna, Školní družina a školní klub a zřizuje jednu příspěvkovou organizaci pod názvem Základní škola Dukelských hrdinů Žehuň 52. Starosta obce spolu s ředitelem školy vypracovali zřizovací listinu pro tento nový subjekt a obecní zastupitelstvo pověřilo vedením tohoto právního subjektu do konce školního roku 2002-2003 dosavadního ředitele Mgr. Víta Tretiníka.

Obecní zastupitelstvo schválilo na svém zasedání 16. září 2002 navrhované uspořádání územních celků a přechod obce pod pověřený úřad Kolín. Obecní úřad nesouhlasí se stanoveným matričním úřadem pro naši obec v Žiželicích a žádá, aby matriční úřad byl v obci III. stupně v Kolíně.

13. listopadu se konalo ustavující zasedání obecního úřadu, na kterém byl starostou obce opět zvolen pan Václav Fišer a zvolení zastupitelé složili do jeho rukou poslanecký slib. Předsedou revizního výboru byla zvolena paní Jana Urbanová, předsedou finančního výboru Ing. Karel Horák.*

Volby

V letošním roce se konaly troje volby: 14. a 15. června do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, dále ve třetině obvodů senátní volby ve dvou kolech, a to 25.-26. října a 1.-2. listopadu a komunální volby 1. a 2. listopadu. V naší obci se do senátu nevolilo.

Parlamentním volbám předcházela jako obvykle mohutná agitace ve sdělovacích prostředcích, do rodin docházelo množství tiskovin nejrůznějších stran, kandidáti se představovali na četných mítincích, Václav Klaus použil i telefonickou agitaci.

V rámci své předvolební kampaně navštívil naši obec i ministr vnitra a poslanec Mgr. Stanislav Gross, který ostatně navštívil Žehuň v minulosti již třikrát. Setkání s ním se 29. května na návsi účastnily desítky občanů místních i z okolních obcí. Diskuse byla bohatá a nechyběla v ní ani školačka páté třídy Tereška Cvrčková s dotazem: „Kdybyste, pane ministře, mohl vyslovit jedno přání, co byste naší zemi přál?“ Další dotazy účastníků setkání se týkaly trestu smrti, bezpečnosti občanů, nevýhod venkova proti městu, vysokých poplatků Telecomu, nákupu nadzvukových letadel, Benešových dekretů.*

Černou skvrnou na celé akci bylo plnění jahod a třešní místními chlapci v zahradě chalupářů Matějkových v bezprostřední blízkosti mítinku v době jeho trvání. To naštěstí uniklo pozornosti většiny přítomných.

Setkání přineslo své ovoce v podobě vítězství ČSSD v Žehuni. Na okrese si tím vydobyla naše obec první místo v počtu odevzdaných hlasů pro tuto stranu.

Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 14. a 15. června 2002 v Žehuni, v okrese, v kraji, celostátně

Celkem zapsaných voličů v Žehuni	357	
Počet voličů v Žehuni	240	67,22%

Strana	v Žehuni	počet hlasů	% obec	% okres	% kraj	% ČR
ČSSD		116	48,33	31,91	31,53	30,20
KSČM		51	21,25	16,97	18,67	18,50
ODS		39	16,25	27,29	26,83	24,50
Koalice KDU-ČSL		14	5,83	12,44	11,90	14,30
Strana zelených		7	2,91		2,36	2,36
Strana venkova		4	1,66			0,87
Sdružení nezávislých		3	1,25		1,92	2,78
Pravý blok		2	0,83			0,59
Humanistická aliance		1	0,41			
Volba pro budoucnost		1	0,41			
Národní demokrat. strana		1	0,41			
Strana za životní jistoty		1	0,41		1,04	0,86

Volby prováděla volební komise ve složení předseda Stanislav Dolejš, zapisovatelka Marcela Ševčíková, členové Hana Fialová, František Tichý, Dana Štěrbová a Emilie Matoušková.

* Dokumentace č. 1028/01- 25

* Dokumentace č. 1008/02-5, č. 1009/02-6

V obci přišlo k volbám 67,22 % občanů, v okres to bylo 59,2 %, v rámci kraje 58,78%, v celé České republice 58%.

V poslanecké sněmovně obsadila ČSSD 70 křesel, ODS 58, koalice 31 a KSČM 41.

Z voleb vzešla nová vláda v tomto složení: premiér Vladimír Špidla (ČSSD), vicepremiér a ministr zahraničí Cyril Svoboda (KDU-ČSL), vicepremiér a ministr spravedlnosti Pavel Rychetský (ČSSD), vicepremiér a ministr vnitra Stanislav Gross (ČSSD), ministr pro vědu, výzkum a lidské zdroje Petr Mareš (US-DEU), ministr obrany Jaroslav Tvrdík (ČSSD), ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach (ČSSD), ministr průmyslu a obchodu Jiří Rusnok (ČSSD), ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD), ministryně školství Petra Buzková (ČSSD), ministryně zdravotnictví Marie Součková (ČSSD), ministr zemědělství Jaroslav Palas (ČSSD), ministr dopravy Milan Šimonovský (KDU-ČSL), ministr životního prostředí Libor Ambrozek (KDU-ČSL), ministr místního rozvoje Pavel Němec (US-DEU), ministr bez portfeje a pro informatiku Vladimír Mlynář (US-DEU).

Zatímco parlamentním volbám předcházela rozsáhlá předvolební kampaň, přípravy na komunální volby jsme v Žehuni téměř nepostřehli. Ani na veřejné schůzi obecního úřadu krátce před volbami se občané jména kandidátů nedozvěděli. Zveřejnila je teprve kandidátka, kterou dostali voliči do rukou necelý týden před volbami. Zavinila to nerozhodnost kandidátů a jejich přesvědčování, aby vůbec kandidovali.

Hlasovací lístek obsahoval šestnáct jmen .

Pořadí zvolených kandidátů:

Jméno	věk	kandidoval za	stran.příslušnost	počet hlasů
1. Jiří Podval	40 let	ČSSD	bez politické přísl.	206
2. Václav Fišer	57 let	ČSSD	bez politické přísl.	180
3. Petr Baloun	31 let	ČSSD	bez politické přísl.	178
4. Jiří Plaček	58 let	ČSSD	bez politické přísl.	173
5. Ing. Karel Horák	46 let	ČSSD	bez politické přísl.	115
6. Věra Vondráčková	41 let	KSČM	bez politické přísl.	101
7. Jana Urbanová	34 let	KSČM	bez politické přísl.	92

Pořadí náhradníků podle počtu získaných hlasů:

1. Jitka Pichlová	37 let	ČSSD	bez politické přísl.	103
2. Pavel Vávra	35 let	ČSSD	bez politické přísl.	89
3. Jaroslav Fiala	54 let	KSČM	KSČM	52
4. Jan Hlušíčka	65 let	KSČM	bez politické přísl.	51
5. Josef Neumann	64 let	KSČM	KSČM	45
6. Zdeněk Kunc	64 let	KSČM	KSČM	40
7. Aleš Jiroudek	18 let	KSČM	bez politické přísl.	29

Za skutečné náhradníky byli určeni Pavel Vávra a Jaroslav Fiala.

Nebyli zvoleni:

1. Zdeněk Konvalina	29 let	nezávislý	bez politické přísl.	121
2. Václav Maleček	40 let	nezávislý	bez politické přísl.	48

Celkem se volilo sedm zastupitelů. Sociální demokraté získali pět mandátů, komunisté dva.

Volby prováděla volební komise ve složení předseda Stanislav Dolejš, zapisovatelka Marcela Ševčíková, členové Emilie Matoušková, František Tichý, Hana Fialová a Jana Cvrčková.

Většina občanů, neznalá složitého volebního řádu, se upřímně podívovala, proč se upřednostňovali kandidáti s menším počtem hlasů oproti ostatním.

Celkový počet zapsaných voličů byl v Žehuni 356, počet odevzdaných hlasů 263, volilo 73,88% osob. Na Nymbursku odvolilo 51,41% zapsaných voličů. Nejsilnější stranou v okrese byla ODS, na druhém místě ČSSD, na třetím KSČM. *

Kulturní a společenský život

* Dokumentace č. 1028/02- 25

9. března uskutečnily obce Dobšice, Hradčany, Choťovice, Kolaje, Opočnice, Sány a Žehuň 6. Společenský ples obcí ve Společenském domě Beseda na Hradčanech. K tanci a poslechu hrála hudba Polabanka. Ze všech pořádajících obcí byla zajištěna autobusová doprava. **

30. listopadu pořádalo Myslivecké sdružení Cidlina ve společenské místnosti Beseda na Hradčanech Poslední léč. K tanci hrála skupina Rezonance z Chlumce nad Cidlinou, účastníky zábavy svázal jako obvykle autobus, za vstupné se vybíralo 50,-Kč.

Na 6. prosince připravil obecní úřad ve školní jídelně pro důchodce tradiční Mikulášský dýchánek s hudbou, programem dětí a pohoštěním. Při hudbě dvou muzikantů si zatancovali nejen důchodci, ale i některé školačky.

Obecní úřad nezapomněl ani na děti. Pro ně uspořádal 7. prosince v sále obecního domu v čp. 11 Mikulášskou besídku s nadílkou, loutkovým představením a diskotékou.*

Sbor pro občanské záležitosti

uskutečnil letos opět návštěvy a gratulace jubilantů.

6. ledna se dožila osmdesáti let paní Anděla Balounová z čp. 93,

20. ledna oslavila jednadevadesátiny paní Anna Jarošová z čp. 114,

3. února dosáhla devadesáti let paní Marie Zezulková z čp. 61,

25. dubna přijímal gratulace k sedmdesátinám pan. Jaroslav Dohnal z čp. 117,

14. května dovršil šedesát pět let pan Jan Hlušička z čp. 65,

7. června se dožil šedesáti pěti let pan Jan Louka z čp. 95,

22. června oslavil šedesát let pan Oldřich Šípek z čp. 4,

3. července gratulovali zástupci sboru panu Karlu Kuncovi z čp. 61 k sedmdesátinám,

1. srpna dožila šedesáti let paní Pavla Tichá z čp. 183,

8. srpna slavil šedesát let pan Václav Steklý z čp. 113,

27. srpna dovršila osmdesát let paní Oldřiška Kurková z čp. 128,

19. září oslavila požeňnaných třiadevadesát let paní Alžběta Doležalová z čp. 79,

29. září navštívili zástupci sboru k osmdesátým pátým narozeninám paní Boženu Steklou z čp. 13,

24. října dosáhla šedesáti pěti let paní Alžběta Krečmerová z čp. 64,

26. října se dožil osmdesáti let pan Zdeněk Jiroudek z čp. 213.

Vítání do života se účastnili rodiče

Anna a Petr Malečkovi z čp. 229 s dcerou Kateřinou,

Jana a Jaroslav Spisarovi z čp. 38 s dcerou Adélou,

Monika a Miloš Dolejšovi z čp. 253 s dcerou Terezou **

28. června oslavili diamantovou svatbu Oldřiška Kurková, a Drahoslav Kurka.

Obecní knihovna

registrovala 111 čtenářů, z toho 33 dětí. Poplatky od čtenářů činily 1 950,- Kč, za Internet 64,-Kč. Za nákup 36 nových knih zaplatila knihovnice 6 384,50 Kč, za spotřební zboží včetně koberce 5 129,80 Kč. Vypůjčeno bylo celkem 2 427 knih a periodik. Knihovna odebírá časopis Květy. Knižní fond zařazuje knihovnice postupně do počítače. Dárci knih byly Tiskárny Kolín, paní Salavcová, Tomášková, Veselá a Vyleťalová.

Během druhého pololetí byla provedena druhá etapa rekonstrukcí. V červenci se zazdívala nová okna a v srpnu se celá knihovna malovala. Díky nezměrné obětavosti a pracovitosti knihovnice paní Hany

** Dokumentace č. 1005/02-2

* Dokumentace č. 1018/02-15

** Dokumentace č. 1021/02-18, č. 1005/02-2, č. 1020/02-17, č. 1031/02-28

Eliškové se provoz knihovny nezastavil. Obecní zastupitelstvo odsouhlasilo knihovní řád, zřizovací listiny a zaevidování obecní knihovny do systému knihoven České republiky.***

Tělovýchova

V březnu se konaly na hřišti po dvě soboty brigády, při kterých se likvidoval starý vagón. Práci se účastnili hlavně mladí sportovci Jan Nedvídek, Milan Jiroudek, Aleš Jiroudek, Jan Štěrba a další. 16. března pořádal oddíl kopané sběr železa. 19. dubna vyměřovali starosta obce a pan Pavel Rychlík základy pro plánovanou výstavbu kabin a sociálního zařízení. Základy hloubil svým bagrem pan Jiří Beneš. Rozpočet na tuto stavbu činí 1 700 000,-Kč. Ing. Mojžíš věnoval cihly ze staré správní budovy družstva, kterou bourali sportovci. V srpnu se začaly betonovat základy. Betonové pražce se do základů ukládaly mechanizací, ostatní práce prováděl starosta obce s panem Rychlíkem. V listopadu se vyzdíval asi metr obvodových zdí. Materiálně i finančně vypomáhala s výstavbou hlavně obec. Ing. Karel Horák zajistil u Okresního úřadu Nymburk povolení stavby. Obecní úřad žádal o bezplatné převedení pozemku. Od Středočeského kraje dostala obec na výstavbu kabin a běžecké tratě dotaci 100 000,-Kč.*

V sobotu 18. května se konal fotbalový zápas ženatých sportovců proti svobodným. Hráči i diváci zažili na hřišti nemálo veselých okamžiků. Utkání natáčela na kamerou paní Marie Pivná. Dresy pro svobodné fotbalisty věnoval mladý hráč z Prahy František Souček jako sponzorský dar.**

Oddíl kopané dospělých hrál IV. třídu – skupinu C. V jarním kole odehrál třináct zápasů, při kterých se umístil třikrát na čtvrtém místě, třikrát na druhém a třikrát na prvním místě (jeden zápas není podchycen). V podzimní části sezóny 2002-2003 se ve třinácti zápasech pohyboval na třetím až devátém místě. Poslední kolo skončil na třetím místě.

Tělocvičnu v čp. 11 využíval oddíl stolního tenisu za paušální roční poplatek 1 500,-Kč. Oddíl žádal rozšířit dřívější tréninky, povolené ve čtvrtek a úterý a zápasy v pátek a sobotu na každý den v délce alespoň hodinu. Ženy platily za hodinu cvičení 20,-Kč. V květnu své cvičení ukončily. Pro jiné účely byl stanoven poplatek 20-Kč za hodinu.

Škola

Základní škola

Ve školním roce 2001 – 2002 navštěvovali školu 102 žáci, 50 na prvním stupni a 52 na druhém stupni. Na škole bylo 7 tříd s devíti postupnými ročníky. Ve spojené třídě se vyučoval 2. a 3. postupný ročník a 4. a 5. postupný ročník. V obsazení školy učitelé změny nenastaly. Výuka probíhala podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j.16847/96-Z. Volitelný předmět informatiku vyučoval Mgr. Jan Rýdl, ředitel ZŠ Opočnice. Ve školní družině bylo zapsáno 25 žáků. Přes problémy s aprobovaností učitelů na jednotlivé předměty byla výuka na dobré úrovni.

Velké uvolnění ve společnosti přineslo negativum v tom, že žáci znají perfektně svá práva, ale opomíjejí plnit své povinnosti. Přibýlo žáků se čtyřkami i na prvním stupni. Jeden žák byl hodnocen v pololetí třetím stupněm z chování a na konci roku čtyři žáci druhým stupněm.

I v tomto roce probíhalo mnoho mimoškolních akcí (divadla, koncerty, návštěva Národního muzea v Praze, soutěž v recitaci, beseda nad kronikou, další různé soutěže atd). Letního tábora v Orlických horách se účastnilo 22 žáků. Na turistické základně se vystřídal 72 dětí a 16 dospělých.

Problémy působí klesající počet žáků.***

Mateřská škola

Do mateřské školy docházelo 25 dětí, 12 ze Žehuně, 3 z Dobšic, 7 z Choťovic a 3 z Hradčan. Mateřská škola pracovala podle tematických plánů, uzpůsobených k ročním obdobím, svátkům a slavnostem. Organizovala pro děti také mnoho mimořádných akcí, jako koncerty, divadelní představení, nadílku, výlet, soutěže, sportovní olympiádu atd. Na vybavení dostala mateřská škola od referátu školství 1 200,-Kč, od obecního úřadu 10 000,-Kč. Finanční částkou a vlastní prací přispěli i dva

*** Dokumentace č. 10018/02-15

* Dokumentace č. 1027/02-24

** Dokumentace č. 1006/02-3

*** Dokumentace č. 1018/02-15, č. 1010/02-7

tatínkové. V obsazení pracovníky došlo ke změně pouze v kotelně, kde pana Koníčka z Dobšic nahradil topič pan Milan Jiroudek ze Žehuně.*

Školní jídelna

Od 1. května byly zdraženy obědy pro cizí strážníky z třiceti šesti korun na třicet devět korun. K 31. říjnu dala výpověď vedoucí školní jídelny paní Hana Psotová. Od 1. listopadu nastoupila na její místo paní Monika Paulová z čp. 188. Na sklonku roku žádali důchodci o příspěvek na stravné ve školní jídelně.

Počasí

Letošní počasí bylo extrémní po celý rok. Průměrná roční teplota podle soukromé meteorologické stanice v rodině opočnického kronikáře pana Oty Věříše dosáhla +10,3°C.

2. ledna nastala v ranních hodinách sněhová kalamita. Přechod studené fronty od severu, provázený sněžením a vichřicí, vytvořil mohutné závěje. Zaváto bylo mnoho silnic po celé republice. U nás byly neprůjezdné silnice na Městecku. V prvním lednovém týdnu nás trápily silné mrazy, které dosahovaly až -20°C. Sněhová pokrývka nepřesáhla v Žehuni 15 cm. Náhlá obleva, která přišla 20. ledna, způsobila rychlý vzestup hladin řek. Na Cidlině dosáhla hladina až třetího stupně povodňové aktivity a ohroženy byly především Sány a Opolany. Televizní zpravodajství přinášelo záběry z těchto míst a pohled na Žehuňský rybník, v němž voda kulminovala 29. ledna na 518 centimetrech. V posledních lednových dnech k nám proudil teplý vzduch od jihozápadu, takže místo na rybníce se bruslilo na kolečkových bruslích na silnici. Maximální teploty dosahovaly až +15°C. Několik po sobě jdoucích dní padaly i rekordy v pražském Klementinu. Teplo bylo i počátkem února. Na Hromnice 2. února jsme naměřili +16°C. V druhé polovině února se noční mrazy pohybovaly kolem mínus deseti stupňů. Jen tři dny ležely 3cm sněhu. Mrzlo ještě v březnu a v noci i v první dekádě dubna. 6. března se vrátili z teplých krajů špačci. Květen byl již ve znamení letního počasí. Už 1. května jsme naměřili +25°C. Koncem měsíce si na komíně v družstvu začali stavět čápi hnízdo, ale nezahnízдили.

Dne 21. června po třech dnech s teplotami 30°C až 35°C se přehnala nad Žehuní vichřice, doprovázená přívalovým deštěm, bouřkou a krupobitím. Vichřice sice postihla celé Nymbursko, Kolínsko a Benešovsko, ale Žehuň byla zasažena nejvíce. Meteorologové sice upozorňovali na přívalové deště a krupobití, ale co se dělo v pátek v době od 19:15 do 19:25 hodin nad Žehuní, předčilo všechna očekávání. Desetiminutové řádění přírodních živlů zanechalo nepopsatelnou spoušť.

Po několika minutách, kdy běsnění skončilo a lidé zaznamenali alespoň částečně své vlastní škody, vyšli ven buď hledat pomoc nebo se přesvědčit, co živly v celé vesnici napáchaly. Všem se naskytl přezlostný pohled. Na hrázi se shromažďovala projíždějící auta, protože průjezdu bránily spadané stromy. Současně také přicházeli členové obecního zastupitelstva a další mladí muži s motorovými pilami, aby silnici zprůjezdnili. Několik žen se pokoušelo menší spadané větve sbírat a shrabovat listí. Tuto práci pak udělal stroj zemědělského podniku pana Ing. Mojžíše.

Při setkání si lidé sdělovali, jaká je situace v různých částech obce. Jedni upozorňovali na vrbu, spadlou na střechu domu paní Vondráčkové, jiní na zničenou střechu kostela, či střechu nového domu Vávrových, pan Kavka hovořil o poškozené střeše sádek, paní Šváchová hledala pomoc při likvidaci dubu ze školního dvora, jehož vývrát zdemoloval jejich kůlnu. To však byl jen zlomek škod.

Až do noci se rozléhalo Žehuní vrčení motorových pil, které neustávalo ještě mnoho následujících dní. Teprve druhý den a další jsem při procházení Žehuní nalézala další otřesné stopy oněch kritických deseti minut. O mnohých jsem měla možnost přesvědčit se na vlastní oči, jiné se donesly k mému sluchu jen zprostředkovaně. Drobnější opravy střech si lidé prováděli sami. Škody na truhlárně pana Malečka v areálu družstva a opravy na kostele se vyšplhaly do desítek tisíců, ne-li výše. Nebyl dům, který by nebyl více či méně poškozen. Také střechu pódia pro hudebníky na hřišti padající strom značně poškodil.

Obětí přírodních ničivých živlů se staly desítky mohutných stromů po celé Žehuni a okolí. Nejvíce zničených stromů bylo kolem sportovního hřiště, na Sokolské zahradě, u sádek, u náhona, na hrázi, u kostela, na mlýnské zahradě u vily, kde vichřice vyvrátila mimo jiného i stopadesátiletý mohutný platan. Nejvíce byly vyvráceny ořešáky. Totálně byla zničena zahrada u Dušků. Některé mohutné stromy byly

* Dokumentace č. 1017/02-14

zlomeny ve kmenu, jiné vyvráceny s celým kořenovým balem. Na pomoc postiženým přijížděli příbuzní i z daleka.

Občasných vichřicím padaly sice za obět' ojediněle stromy často, ale takovou spoušť žádný v Žehuni nepamatuje. Někteří pamětníci vzpomínali na krupobití v roce 1942, kdy padaly kroupy velikosti slepičích vajíček, ale kromě rozbitých oken a střech stromy v takové míře postiženy nebyly. Všichni pamětníci se shodli, že takovou živelnou pohromu v Žehuni nezažili.

Při procházení obcí v následujících dnech jsem vyslechla líčení několika lidí, kde všude je bouře zastihla. Pana Zdeňka Ševčíka přímo na hrázi mezi padajícími stromy, pana Zdeňka Rosche v zahradní besídce, ze které se pro padající stromy nemohl dostat ven, paní Petru Novákovou z Choťovic v autě s malými dětmi u klapky. Je až neuvěřitelné štěstí, že nikdo nebyl zraněn.

Pořízená fotodokumentace zahrnuje jen nepatrný zlomek všech škod. Pan porybný Václav Kavka a pan Zdeněk Ševčík odhadují, že vichřice se znaky tornáda padlo za obět' na dvě stě vzrostlých stromů v Žehuni a nejbližším okolí a do tohoto výčtu nejsou započítány stromy ovocné v zahradách.

V prodejně paní Malečkové byly vykoupeny všechny filmy, protože každý pořizoval fotodokumentaci pro pojišťovnu. Silně poškozený kostel však pojištěn nebyl. Starosta obce volal na Ministerstvo kultury ČR, ale samotný pan farář byl pro svůj pokročilý věk nerozhodný a bezradný. Teprve po čtrnácti dnech přijel statik a rozhodl, že bude třeba na střeše kostela vyměnit i silně zchátralé krovy. 5. července nymburští hasiči za pomoci starosty obce a zastupitelů střechu provizorně opravili.*

Téhož dne dřevorubci z Obory podřízli dvě poškozené vrby u Vondráčkových a dub ze školního dvora u Šváchových. Ukrajinci spolu s pracovníky Státního rybářství odstraňovali spadlé stromy z náhona. Státní rybářství platilo bosovi Ukrajinců 60 korun na hodinu, co však dostávali oni od něho, nikdo neví. K jídlu si prý nosili housky a kyselé zelí. Pan Kavka jim dával denně rybu, tu prý snědli i s hlavou. Někdy dostali od pana porybného na přilepšenou i brambory.

Od rána do večera vrčely po vsi motorové pily. Denně vozili lidé na určenou skládku za rybník hromady větví a stále nebylo hotovo. Do konce roku se naším krajem přehnala vichřice ještě několikrát, ale Žehuň už naštěstí zůstala ušetřena, navíc se stále ještě vzpomínala ze smršť z prvního letního dne.

Další nedozírná povodňová pohroma, která zasáhla velkou část Čech, Žehuň už naštěstí minula. Průtrže mračen, vichřice, krupobití a záplavy postihovaly naši zem celý červenec i srpen, až vyvrcholily 12. srpna, kdy premiér Špidla vyhlásil v naší zemi nouzový stav. Nejinak tomu bylo na Slovensku, v Rakousku, Rumunsku, Polsku, Německu, Itálii, Švýcarsku, Francii, Velké Británii, prakticky v celé střední Evropě, ale i dále ve světě. V Číně bylo ohroženo deset miliónů lidí. Tyto povodně předčily katastrofu na Moravě v roce 1997.

Koryty Vltavy, Labe a jejich přítoků řek se valila stoletá voda, hovořilo se i o pětisetleté vodě a dokonce tisícileté. Všechna města, ležící na těchto řekách, byla z větší části pod vodou, historickou Prahu a Krumlov nevyjímaje. Voda pronikla do pražského metra, kde zatopila sedmnáct stanic, do Rudolfína, zaplavila divadla, včetně Národního divadla, galerie, archivy, některá ministerstva, sídlo senátu Valdštejnský palác, výstaviště a velkomrazírnu v Holešovicích, napáchala obrovské škody v zoologické zahradě, poškozena byla centrální čistíčka odpadních vod, sesouvaly se domy v Karlíně, kde voda vystoupila v některých místech až do výšky pěti metrů. Z neratovické Spolany unikaly nebezpečné látky, na 50 000 telefonních linek ve středních Čechách bylo mimo provoz. Povodeň zasáhla střední, severní, jižní i západní Čechy. Nejméně škod bylo ve východních Čechách. V Praze i ostatních zaplavených městech a vesnicích nastal kolaps. Bezesné noci měli v tyto dny kromě statisíců poškozených a evakuovaných, desetitisíců záchranářů, krizových štábů i novináři, kteří na zajištění zpráv drželi celodenní a celonoční služby. Sedmnáct lidí zahynulo, desítky měst nemělo elektřinu, v samotné Praze bylo evakuováno na 200 000 lidí. Povodně zasáhly přes sedm set obcí a poškodily přes sedmdesát mostů. Ojediněle se objevilo i rabování. A pršet nepřestávalo. Zuřící vodní živel byl nemilosrdný, ničil a zabíjel lidi i zvířata. Povodně ochromily celou republiku a část Evropy. Byla to tragédie, jakou naše země nezažila celé minulé století.

Pomáhaly desetitisíce záchranářů z řad vojáků, hasičů, civilních dobrovolníků, pořádaly se sbírky. Také v Žehuni přinášeli občané od ranních hodin 19. srpna na obecní úřad balenou pitnou vodu, čisticí prostředky, vědra, prací a desinfekční prostředky. Jedna ze tří místností na obecním úřadě byla plná.

* Dokumentace č. 1011/02-8, č. 1012/02-9, č. 1013/02-10, č. 1014/02-11č. 1015/02-12, č. 1016/02-13

František Ševčík spolu se starostou obce vše odvezl svým nákladním autem spolu se sbírkou z Dobšic do krizového centra v Mělníce, odkud bylo vše rozdělováno na potřebná místa. Obecní zastupitelstvo rozhodlo přispět i finanční částkou

10 000,-Kč na krizové konto Komerční banky. Peněžní sbírka se pořádala také v kostele. Nesetkala jsem se s nikým, kdo by nebyl pohnutý a nevyjadřoval svou účast s postiženými nejen slovně, ale i skutky. Pomoc přicházela nejen z celých Čech, ale i z Evropy a ze zámoří.

První odhady škod se pohybovaly v desítkách miliard. Povodně přišly ve třech vlnách a zasáhly i Moravu. Z Žehuňského rybníka porybný vodu nepřetržitě odpouštěl, takže nebezpečí nehrozilo.

Konečné odhady hovořily o šedesáti až stu miliardách škod. V říjnu se tyto odhady upřesnily na sedmdesát miliard. Opravy metra se vyšplhaly na bezmála sedm miliard korun. Většina stanic se do konce roku uvedla do provozu, jen stanice Malostranská a Staroměstská mají být otevřeny až v březnu příštího roku. Optimisté uvažovali o možnosti nastartování ekonomiky. Příští dny vše ukáží.

Z 27. na 28. červenec se opět přes celou republiku přehnala velká vichřice, která den předtím postihla západní a střední Evropu a opět vyvracela stromy, strhávala střechy a zabíjela. Media uváděla, že to byla největší vichřice za posledních deset let. Přestože nad Žehuní řádila celou noc a další dopoledne, byla k nám tentokrát příroda milosrdná. O tři měsíce později vítr ukázal opět svoji ničivou sílu. Tato vichřice z 27. na 28. říjen opět značně poškodila provizorně opravenou střechu kostela. Tentokrát se neprováděla oprava svépomocí, ale konsistoř zajistila pokrývačskou firmu, která koncem listopadu uskutečnila nejnutnější práce. Na opravu poskytlo ministerstvo kultury 260 000,- Kč. Pokrývačská firma však poslala fakturu na

290 000,- Kč. Nekvalitní a nehotovou práci však obecní úřad nepřevzal, takže nová faktura pak zněla kupodivu jen na 165 000,- Kč. Zbytek peněz musel být vrácen.

Celý podzim byl oblačný, provázený deštivým a větrným počasím. Prvních několik nočních mrazíků začátkem listopadu vystřídaly opět deště, které způsobily, že se podzimní úroda mnohde ani nestačila sklídit. Trvale začalo mrznout 8. prosince, nejvyšší mrazy jsme u nás naměřili 10. a 20. prosince -15°C. Sněhu bylo jen několik málo dní ne více než 3cm. Poslední dny při střídavém oteplování a ochlazování způsobilo náledí mnoho úrazů v celé zemi.

Přehled srážek

Pro srovnání uvádím množství srážek v Žehuni a v Opočnici.

Měsíc	srážky v mm v Žehuni	srážky v mm v Opočnici
leden	22,5	22,6
únor	69,9	64,0
březen	17,2	18,1
duben	39,2	34,1
květen	26,0	35,2
červen	82,6	84,3
červenec	68,4	58,8
srpen	131,8	91,7
září	52,5	70,3
říjen	90,5	83,3
listopad	52,6	67,3
prosinec	55,4	52,9
Celkem : v Žehuni	708,6mm,	v Opočnici 682,6mm.

Zemědělství

Sklizeň obilovin byla podle zemědělců na Nymbursku jedna z nejhorších za poslední léta. Kvalitu i výnos ovlivnilo nepříznivé počasí s množstvím srážek. V porovnání s loňským rokem byly výnosy až o 20 procent nižší. Na některých porostech se objevila na potravinářské pšenici plíseň.*

Dlouhodobé deště nepříznivě ovlivnily i sklizeň cukrovky a podzimní setí. V rámci republiky se nepodařili sklídit tisíce hektarů brambor, kukuřice a řepy. Kvůli povodním zůstala v Čechách čtvrtina

* Dokumentace č. 1014/02-11

půdy neosetá. Ztráty z povodní se vyčísly částkou tři a půl miliardy korun. Situace v Žehuni byla podstatně lepší. Řepa se sklídila, většinou se i zaselo. Zůstalo nevyoraných jen několik málo řádků brambor.

Agrodružstvo

Obec chce v nejkratší době dokončit prodej zastavěných pozemků v areálu Agrodružstva, užívaných MVDr. Karlem Dočkalem, Ing. Jaroslavem Tomáškem a Agrodružstvem Žehuň.*

Včelařství

V současné době pěstuje včely pět chovatelů. Pan Oldřich Jiroudek má dvacet pět včelstev, pan Petr Šterba pět, pan Jaroslav Konvalina čtyři, pan Alois Štika tři a pan Vladimír Rous z Poděbrad dvě. Pan Oldřich Jiroudek udává v letošním roce průměrnou snůšku na jedny včely 20 až 25 kilogramů medu.

Myslivecké sdružení Cidlina

Od začátku července musí myslivci všechnu ulovenou spárkatou zvěř označit plombami. Zákonodárci chtějí tímto krokem omezit pytláctví. Plombování se na Nymbursku týká srnců, muflonů a dančí zvěře, dále pak jelena siky a prasete divokého. V největší honitbě v okrese v Žehuni bylo v počátku vydáno 53 plomb – dočítáme se v týdeníku Nymbursko.**

16. září schválilo obecní zastupitelstvo začlenění obecních pozemků do společenství honitby Mysliveckého sdružení Cidlina.

Žehuňský rybník

V polovině března se čistil americkým strojem náhon. Nájem tohoto stroje přišel hodinově na 1 500 korun. 21. dubna jsme slyšeli ve vysílání Českého rozhlasu dvě krátkou zprávu o labutích na Žehuňském rybníce, které tu zahnízdlily v roce 1961

Pro letošní rok zůstalo v rybníce z předešlého roku asi 20 000 kusů kaprů o hmotnosti 200 q, protože pro velký přítok vody nebylo možno rybník dolovit. Dále se nasazovalo v říjnu a listopadu 2001 z rybníka Strášovský, kam byla násada svezena i z Žehuňského rybníka, 35 000 kusů o hmotnosti 220 q, dále z rybníka Říha 7 000 kusů o hmotnosti 63 q a z rybníka Hlušický 5 000 kusů o hmotnosti 25 q. Na jaře 2002 se nasazovalo z rybníka Dlouhopolský 4 000 kusů kaprů a hmotnosti 40 q. Krmilo se obilím a obilným odpadem od dubna do poloviny září. Od června se na plné vodě odlovilo pro export a domácí trh 270 q ryb.

Lov se plánoval na 16.-18. října. Pro déšť se ale lovilo už ve dnech 15.-17. října. Pro velký přítok vody (4 – 5 m³/vt) byl lov ukončen a rybník zastaven. Podle odhadu zůstalo v rybníce opět asi 200 q ryb. Slovalo se 900 q kaprů s průměrnou hmotností 2,4 kg, 70 q tolstolobiků s průměrnou hmotností 4 kg, 11 q štik, 20 q karasů a bílých ryb, dále candátů, sumců a amurů. V říjnu se opět nasazovalo pro rok 2003.

Policie chytila na začátku lovu dva mladistvé pytláky a potom se další už do rybníka neodvážili. Cidlina si v rybníce vyhloubila v nánosů nové koryto.

Při vánočním prodeji se odvezlo ze sádek v Žehuni 580 q ryb, převážně kaprů. Podnikatelé platili za kapra I. třídy 55,-Kč + 5% DPH, za kapra výběr 60,-Kč + 5% DPH. Na sádkách v drobném se platilo za kapra I. třídy 62,-Kč, za kapra výběr 65,-Kč.***

Hasiči

Na okrese je namontováno 56 dálkově ovládaných sirén, z toho jedna také na budově zdejší školy. Tyto sirény jsou ovládány z Prahy a z ústředí Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje v Kladně. Při první celostátní zkoušce v březnu nefungovaly tři, z toho jedna v Žehuni, při další zkoušce v říjnu dvě, mezi nimi opět přístroj v Žehuni. Teprve při další zkoušce 4. prosince prokázala funkčnost také žehuňská siréna. Počínaje říjnem se tyto zkoušky mají provádět každou první středu v měsíci ve 12 hodin.

* Dokumentace č. 1023/02-20

** Dokumentace č. 1014/02-11

*** Dokumentace č. 1016/02-13

Podniky, provozovny, služby

26. června proběhla v hostinci u Kvasničků předávací inventura. V listopadu však byl opět hostinec uzavřen. Teprve koncem prosince podnik převzal nový nájemce pan Marcel Tóth.

Hostinec u Volejníků vedli od poloviny října manželé Jan a Emilie Martínkovi z čp. 244.

18. prosince zahájila v obecním domě čp. 11 zkušební provoz pedikérka paní Irena Hejklová ze Zásmuk. Pokud budou mít občané zájem, bude do Žehuně dojíždět pravidelně jednou měsíčně. Jedno ošetření stojí 100,-Kč.

Rekonstrukce domů, opravy

Také v tomto roce si občané zvelebovali své domy. Fišerovi a Soukupovi renovovali omítku, Pavel Kukla dal novou střechu, v renovaci domu pokračovali manželé Roman a Magdaléna Královi v čp. 198. Mnoho dalších menších oprav a úprav svých obydlí prováděli občané svépomocí.

Péče o zeleň, životní prostředí a hospodaření s odpady

Kvalita vody v okrese je různá. V devadesáti procentech studní na okrese není přírodní voda pitná. Nejinak je tomu i v Žehuni. Daleko závažnější se ale pro mnohé naše občany zdá skutečnost, že některé studny mají vody nedostatek. To bylo také hlavní příčinou volání po stavbě vodovodu.

Od začátku roku platí nový zákon o odpadech, který zrušil dosavadní známkový systém a nahradil jej ročním paušálem. Podle něho si každá obec stanovila, kolik zaplatí trvale hlášený obyvatel na osobu a rok. V Žehuni činil tento poplatek 320,- Kč na osobu trvale v obci bydlící a pro chalupáře 450,- Kč na popisné číslo.

Na místní skládce byl umístěn kontejner na objemný odpad, dále se zde skladoval kovový opad a drobná stavební suť. Nebezpečný odpad (televize, ledničky, pneumatiky, barvy, léky atd.) odvážela dvakrát ročně firma SOP Přelouč. Kromě popelnic dodal SOP Přelouč pro chalupáře i igelitové pytle.

O pořádek v obci, pravidelné sekání trávy a příležitostné drobnější úpravy místních komunikací se již léta starají tzv. „technické služby obce“ – pan František Tichý, pan Josef Schneider a pan Pavel Rychlík. Starosta obce pan Václav Fišer jim za jejich dobrou práci v úvodní řeči po svém opětném zvolení na veřejném zasedání poděkoval. Zvláště v letošním roce po vichřici byly jejich práce spojené s odklizením následků katastrof nenahraditelné.

S klíněnkou jirovcovou se na celém území České republiky bojuje zatím neúspěšně již několik roků. Nepomáhá ani vyhrabávání spadaneho listí ani chemické postřiky. Tento drobný okrově hnědý motýlek, jehož kukla měří tři až čtyři milimetry a přezimuje ve spadaném listí, byl v Čechách poprvé zaznamenán v roce 1993 a čtyři roky nato byl již rozšířen po celém území republiky. Kaštany na hrázi žehuňského rybníka jsou rovněž několik roků napadeny. Listy stromů začínají hnědnout a odumírat krátce po rozkvětu a v září, kdy opadávaly plody, jsme mohli pozorovat na několika stromech znovu mladé listy a na jednom dokonce i květy.*

Zdravotnictví

Naše zdravotnictví se potýkalo opět s mnoha potížemi. Ke konci roku se dluhy nemocnic vyšplhaly na 800 milionů korun a proto kraje odmítaly některé z nich převzít. A nemocných stále přibývá. V celostátním měřítku je v pracovní neschopnosti denně v průměru asi čtvrt milionu lidí.

Od letošního roku musíme za luxusní služby lékařům platit. Nejde o léčebné úkony, ale o služby, které si pacient u lékaře objedná, např. konzultace zdravotního stavu po telefonu na soukromém telefonním čísle lékaře nebo o přivolání lékaře, který běžně nemá návštěvní hodiny, či o různá vyšetření na přání pacienta, která jsou spojena s vydáním nějakého dokumentu.

Příjemné pro pacienty je to, že od 1. ledna se zvýšily asi o deset procent nemocenské dávky, a to až na 419,- Kč denně.

Pro náš region je potěšitelné, že městská nemocnice otevřela oddělení chronické resuscitační intenzivní péče, která má pět lůžek a poskytuje péči těm, kteří nejsou schopni sami dostatečně dýchat,

* Dokumentace č. 1016/02-13

přijímat přirozeným způsobem potravu nebo jsou postiženi těžkým neurologickým defektem. Kromě tohoto nového oddělení působí zde již nějakou dobu interna a chirurgie o 44 lůžcích. Místní občané, kteří se v městské nemocnici podrobili operaci, poskytovanou péči i přístup zdravotníku a personálu velmi chválili. Oddělení následné péče mělo ke konci roku více než sto lůžek. **

Péče ve zdravotním středisku v Žehuni se prakticky nezměnila. Jen dětskou lékařku MUDr. Filipovou, která přestala do Žehuně od 15. března dojíždět, vystřídala doktorka MUDr. Anna Preislerová z Poděbrad. Nová dětská lékařka začala do Žehuně dojíždět od května v pondělí a ve čtvrtek odpoledne. Před jejím příchodem dal obecní úřad ordinaci vymalovat, natřít dveře a nábytek a zřídil průtokový ohřívač vody. Funkci zdravotní sestry u ní zastává důchodkyně paní Hana Eliášová, současná knihovnice obecní knihovny.

Pošta

Od dubna došlo ke změně úředních hodin. Dopoledne byla pošta otevřena od 8 do 11 hodin, odpoledne od 14 do 16 hodin, ve středu od 14 do 17 hodin. Poštovní úřad se 22. října přestěhoval z budovy čp. 5 do adaptovaných prostor v čp. 11 s novým moderním vybavením. Práce, na které byla vybrána firma F. Miláček z Poděbrad, započaly 27. května. Česká pošta uvolnila na výstavbu 493 849,- Kč. Celková cena prací činila 625 404,10 Kč. Nájemné za celý rok by mělo činit 15 356,-Kč. ***

Od 1. září došlo celostátně ke zdražení některých poštovních služeb. Známka na normální dopis i pohlednici se zvýšila z 5,40 Kč na 6,40 Kč, za doporučený dopis do 20 gramů platíme místo 14,40 Kč 17 Kč, za balík do dvou kilogramů jako doposud 26 Kč, za doporučený balík v této hmotnosti o tři koruny více, tj. 35 Kč.

Telecom

Od února začaly platit nové ceny v programech Českého telecomu. Telefonní linky podražily až o 70 procent. Lidé zvažovali, mají-li telefon odhlásit nebo změnit jiný program. Za standardní program, jehož paušál činil 175 korun měsíčně, se nově platí 299 korun s devadesáti korunami kreditu. Aby si Telecom udržel své zákazníky na pevných linkách, zlevnil volání a připojení k Internetu.

V noci z 21. na 22. září došlo k plošnému přečíslování telefonních stanic v celé České republice. Dosavadních 159 uzlových telefonních obvodů se nahradilo čtrnácti obvody s novými směrovacími čísly, které až na malé výjimky odpovídají krajům. Všechna národní telefonní čísla mají jednotnou délku devíti číslic. Při žádném volání v rámci České republiky se nevolí na začátku nula. Toto plošné přečíslování proběhlo bez problémů. Ke změně došlo v souladu s pravidly Evropské unie. *

Doprava

V současné době vede Českou republikou sedm dálničních úseků. Po dokončení by měly měřit 1 005,2 km. Zatím je však hotova pouze polovina.

Stavba dálnice D 11 se stále potýkala s problémy. V lednu vláda slíbila, že dostavbu z Poděbrad do Hradce Králové podpoří tak, aby práce začaly ještě letos. Média psala o spekulacích s pozemky, určenými k výkupu státem, a aktivitách ekologů, kteří už kvůli dálnici a přilehlé rezervaci Libický luh podali několik žalob. Spor s nymburským okresním úřadem o informace dokonce vyhráli. V březnu pak kontrolní den na chlumecké radnici konstatoval, že stavbu brzdí zejména pomalé zapisování geodetických plánů na katastrálních úřadech, které předchází zasílání smluv na výkup pozemků majitelům parcel. Podle občanského sdružení pro výstavbu dálnice, sdružujícího subjektu zejména z hradeckého a pardubického kraje, je překážkou dostavby především nedostatek politické vůle. Ještě v prosinci chyběla stavbařům některá důležitá úřední rozhodnutí. Stavba tak ani přes lednový slib vlády nezačala. Vydání úředního rozhodnutí zablokovali opět ekologové. Dílčím úspěchem je otevření dvou kruhových objezdů, budoucích dálničních přivaděčů, v Chlumci nad Cidlinou. Dostavba D 11 z Poděbrad do Hradce Králové má stát čtyři miliardy korun, stát hradí polovinu a druhou pokryje úvěr Evropské investiční banky. **

** Dokumentace č. 1019/02-16

*** Dokumentace č. 1024/02-21, č. 1025/02-22

* Dokumentace č. 1024/02-21, č. 1025/02-22

** Dokumentace č. 1012/02-9

Nicméně od 1. října si v Agrodružstvu pronajala dílny soukromá firma, která podle sdělení pana Polívky bude opravovat stroje pro dálnici. Podle zprávy k 25. listopadu se v dílnách pracuje. V současné době firma zajišťují opravárenský servis pro výstavbu automobilky u Ovčár.

Letos došlo k postupné změně registračních značek motorových vozidel podle čtrnácti krajů, v němž je automobil přihlášen. Hlavní město Praha má písmeno A, Středočeský kraj S, Ústecký kraj U, Liberecký L, Karlovarský K, Královéhradecký H, Pardubický E, Plzeňský P, Jihočeský C, kraj Vysočina J, Jihomoravský B, Olomoucký M, Moravskoslezský T a kraj Zlínský Z. V současné době jezdí po našich silnicích automobily s tímto novým značením, ale také se starými značkami, rozlišenými podle okresů.

Životní úroveň

Statistiky uváděly, že v tomto roce se zdražil plyn o 2,1 až 6 procent, naproti tomu od dubna byl plyn v některém kraji až o 8 procent zlevněn. Elektřina podražila o 9,9 procenta, vodné a stočné o 10 procent, telefony v průměru o 3,7 procenta, jízdné na železnici od února o 7 procent, nájemné od července o 5-7 procent, jízdné v autobusové dopravě o 10 procent. Zdraženo bylo také poštovné. Dvojnásobně až pětinásobně se zvýšily pokuty. Od 7. května byly zdraženy noviny Nymbursko ze šesti korun na osm korun. Podle výměru Ministerstva financí ČR byly s účinností od 1. července opět zvýšeny nájemné u obecních bytů. Byty na zdravotním středisku platí za 1 m² 9,75 Kč, byt v mateřské škole 17,13 Kč.

Přibývalo také lidí bez práce. Nezaměstnanost v srpnu dosáhla v České republice 9,4 procenta. V příštím roce se počítá s desetiprocentní nezaměstnaností. Již v průběhu roku se lidé začali zajímat o nábor pracovníků pro budoucí automobilku Toyota, Peugeot a Citroen, budovanou v průmyslové zóně mezi Kolínem a Ovčáry. Prozatím však byly jejich snahy zbytečné, protože výroba v novém závodě má začít až v roce 2005.

Úřad práce uváděl k 30. listopadu nezaměstnanost na okrese Nymburk 8,9 procenta, okres Benešov evidoval k tomuto datu 3,5 procenta nezaměstnaných, naproti tomu na okrese Kutná Hora bylo 11,7 procenta lidí bez práce.

Mzdy na Nymbursku se vyšplhaly v posledních třech měsících roku na 13 805 Kč, ale zdaleka nedosahovaly celostátní průměr, který činil 15 772,-Kč (některé zdroje uváděly 15 442,-Kč). Mezi dvanácti okresy Středočeského kraje byl náš region na desátém místě. Nejvyšší mzda ve Středočeském kraji zůstala nadále na Mladoboleslavsku ve výši 18 547 Kč (některé zdroje uváděly jen 16 971,-Kč).

Porodnost na okrese, tak jako v celé zemi, stagnuje. Jednou z příčin je podle odborníků skutečnost, že mnohé manželské páry s početím potomků kvůli nedobré ekonomické situaci vyčkávají. V naší obci je situace nejíná. Rodí se také dvakrát více nemanželských dětí. V Žehuni je stav v tomto směru lepší. Naše zem stárne. Podle prognózy Organizace spojených národů, pokud demografický vývoj půjde tak jako dosud, bude Česká republika v roce 2 050 nejstarší zemí světa, protože 40 procent obyvatel bude starší šedesáti let. Podle statistického zjištění žije v naší zemi šestkrát více vdov než vdovců. V naší obci je poměr dokonce sedm ku jedné.

Doplňek ke sčítání lidí, domů a bytů

Podle konečných výsledků sčítání, které se provádělo k 1. březnu roku 2001, žije na okrese Nymburk 84 132 lidí (předběžně se uvádělo 84 574). Mužů je 40 879, žen 43 253. V posledních deseti letech přibýlo více než 1 400 obyvatel. Okres má 90 obcí (v roce 1991 to bylo 79 obcí). Ekonomicky aktivních obyvatel je jedenapadesát procent. Děti oproti poslednímu sčítání ubylo o 17 procent, zároveň je jich o 20 procent méně než lidí v důchodovém věku. Z celkového počtu 32 784 bytů je více než 1 200 bytů neobydlených, skoro 2 000 je bez teplé vody a 1 200 bez koupelny.*

Černá kronika

nepřestává zaplňovat tyto záznamy. Uvádí se, že v celé zemi bylo za posledních dvanáct let vykradeno na 10 140 kostelů, přibývá vykradených bytů, ukradených jízdních kol a aut, vytunelovaných bank a podniků. Ani naše obec nebyla mnohých z těchto jevů ušetřena.

* Dokumentace č. 1005/02-2

Na začátku roku se v Žehuni školní mládež bavila rozbíjením oken prakem. I když se to dělo v nedávné minulosti také, tentokrát se v rozmezí několika málo dní strhla úplná pohroma. Při procházení obcí jsme naráželi téměř na každém kroku na pozůstatky řádění mladých vandalů. Za obět jim padlo zrcadlo na křižovatce u Ševčíkových, okna na neobydlené faře, bývalé staré školní jídelně, u vchodu do školní budovy, na poště, u Bednářů, u domu dočasně nepřítomné paní Rohlíčkové, ale vandalové se nerozpakovali mířit i na okna domů trvale obydlených. Patřila jsem také mezi postižené. S pomocí starosty obce a přivolaných policistů z Městce Králové se podařilo část pachatelů odhalit a alespoň na čas udělat přítrž jejich řádění.

Neúspěšné však zůstalo vyšetřování krádeží, kterých se v tomto roce přímo v Žehuni nashromáždilo požehnaně. Určitě nezachytím všechny, ale alespoň některé z nich. Začneme krádeží autorádia u Mašků, vloupáním do chalupy čp. 33 pana Zdeňka Exlera, kde byla odhadnuta škoda na šedesát tisíc korun, vniknutím do buňky Ing. Mojžíše v objektu Agrodružstva, kde se na štěstí nic neztratilo, dále pokračovaly krádeže květin na hřbitově.

Letošní Velikonoce neblaze poznamenalo napadení starosty obce místním mladistvým v hostinci, které si vyžádalo starostovu hospitalizaci v nemocnici pro otřes mozku. Tomuto incidentu předcházely hanlivé nápisy na vratech obecního úřadu a na autobusové čekárně. Rozumní občané, a těch byla naprostá většina, chování mladíků odsuzovali a poukazovali na starostovu pracovitost a jeho obětavost, prokazovanou ve prospěch obce.

Z pátého na šestého května odcizili zloději 10 plynových lahví před prodejnou paní Malečkové. U železných klecí uřezali zámky a krádeží způsobili majitelce škodu 12 000,- Kč. V té době také ukradli v Poděbradech panu Pavlu Vondruškovi osobní auto. Ten měl štěstí, auto se druhý den našlo v Jihlavě. Z šestého na sedmého srpna zloději vysadili okno do sprchy kravína Ing. Horáka. Tam ukradli vodní stříkačku a v přípravně čtyřřadového kravína kolový traktor Zetor. Způsobili tím škodu přesahující sedmapadesát tisíc korun.

Začátkem května se šířila vesnicí zpráva, že v žehuňských lesích byla znásilněna šestnáctiletá dívka a měla být ošetřena v nemocnici v Městci Králové. Zprávu přinesli místní pacienti městské nemocnice. Pravdivost této zprávy však nebyla nikým potvrzena.

Chalupu pana Zdeňka Exlera navštívili pobertové z pátého na šestého září ještě jednou. Tentokrát šli zřejmě najisto. S autem zajeli až na dvůr a z domu sebrali stáložárná americká kamna. 21. září přijeli policisté do Žehuně opět. Tentokrát se pokoušeli vyšetřit, kdo pomazal v noci ze školního dvora okna u jídelny lidskými výkaly. 8. listopadu odpoledne se vloupal do nově postaveného domu čp. 148 ke Konvalinovým muž tmavší pleti a ukradl zde peněženku se sedmnácti sty korunami. Téhož dne se snažil odpoledne dostat do školy, ale byl uklizečkou vykázán.

Do výčtu krádeží jsem nezahrnula odcizení peněženky s větším obnosem peněz místní učitelce neznámou ženou ve školní budově. Neeviduji také četné krádeže školních dětí navzájem nebo i zaměstnancům školy nebo vyšetřované krádeže peněz a dokladů cestou ve vlaku.

V srpnu si stěžoval pan Kavka na zloděje, kteří mu kradli na poli brambory a kukuřici. Do zámku ke klapce mu vandalové nastříkali hmotu na těsnění oken.

Na podzim řádili v Žehuni také sprayeři. Své stopy zanechali na železných vratech kabiny pro hudebníky na hřišti, na autobusové čekárně, na rybářském domku na hrázi a na vratech pana Tavíka a pana Rosche

16. září došlo v Čechách k největší peněžní loupeži v historii naší země. Lupiči odcizili 150 miliónů korun a nebyli dopadeni. *

A život běží...

Zdá se, že tradice ustupují do pozadí. Přestože se celé Velikonoce vyznačovaly příjemným teplým počasím, kdy teploty vystoupily až na 19°C, letos poprvé se u mne neobjevil jediný koledník. Jak jsem zjistila dotazy, nejinak tomu bylo i jinde. Jen starších chlapců s pomlázkami se na kolech po vsi pohybovalo dost a odpoledne se jich už několik potácelo znavených alkoholem. Hojně byl však navštěvován místními i cizími pozůstalými hřbitov. Bohoslužeb, které slouží v žehuňském kostela

* Dokumentace č. 1013/02-10

pravidelně v sobotu odpoledne duchovní Václav Netuka ze Žiželic, se účastní průměrně jen asi deset věřících.

22. dubna nastoupily do zdejší školy dvě rómské děti slovenské národnosti Marián a Veronika Harvanovi. Jejich rodiče dostali práci v pekárně Agrodružstva. Krátkou dobu byla rodina ubytována v družstvu, pak získali byt v prvním poschodí fary, kde bydleli v minulém roce krátkou dobu Ukrajinci. Zdá se, že rodina žije spořádaně. Děti chodí řádně do školy a mezi žáky si našly i kamarády. V obci však přihlášení nejsou, protože tu nemají trvalý pobyt. O prázdninách se však pětičlenná rodina rozrostla nepočítaně.

Tradiční pálení čarodějnic se odbyvalo opět na hřišti. Přes zákaz obecního úřadu se někomu podařilo umístit do hromady roští dvě obrovské traktorové pneumatiky, které pak při zapálení zamořovaly černým, hustým dýmem celé hřiště. Lidí se na hřišti vystřídalo odhadem na dvě stovky. Tělovýchovná jednota podarovala děti opečenou uzeninou, rohlíkem a limonádou. Noční hlídání ohně mladí zapíjeli tak vydatně, že ještě před desátou hodinou na Prvního máje se před chatkou ze své činnosti vzpomínávali. Krásné počasí s teplotou 25°C prvomájové posezení a popíjení mladých prodloužilo do podvečerních hodin. Nicméně vše proběhlo v klidu, což se nedá říci o pochodech anarchistů a skinů v Praze nebo o střetu anarchistů a skinů v Brně. V celém světě se letošní Svátek práce proměnil spíš v protestní akce. Berlín zažil nejhorší násilnosti za poslední tři roky. Zatímco v Praze politické strany kromě ODS pořádaly své mítinky, komunisté v počtu asi 10 000 lidí se sešli na Letné, aby zde vyslechli projev svého předsedy Miroslava Grebeníčka a herečky Jiřiny Švorcové, lidé v Žehuni pracovali převážně v poklidu na svých zahrádkách.

Také pouť 5. května prožili lidé většinou pracovně, žádné atrakce letos nepřijely. A tak začíná zanikat i tradice kdysi slavných žehuňských poutí, které se slavily i v nejhorších válečných letech.

Chatky na hřišti mladí hoši využívali často k celonočnímu posezení a popíjení, které se pak protáhlo pro nejvytrvalejší až do dopoledních hodin následujícího dne. 28. června tu slavili ukončení školní docházky i žáci devátého ročníku základní školy.

Přestože většina pohřbů se v současné době uskutečňuje v obřadní síni krematoria v Městci Králové, v sobotu 29. června měla v místním kostela svatého Gotharda pohřeb s bohoslužbou devětaosmdesátiletá paní Ludmila Jiroudková z čp. 234. Obřad v kostela proběhl důstojně a pak pozůstalí očekávali, že přítomní doprovodí svou spoluobčanku na místní hřbitov, jak to bývalo zvykem. Hudba hrála, příbuzní se řadili za pohřebním autem, ale ostatní účastníci pohřbu se neodvážili za příbuzné zařadit, protože pan farář uvedl, že zesnulá bude uložena do rodinného hrobu v úzkém kruhu rodiny. Nejbližší pozůstalí se cítili nastalou situací i výrokem pana faráře velmi roztrpčení.

Chození Mikuláše, anděla a čertů 5. prosince se ještě ve vsi dodržuje, ale po několika návštěvách v rodinách s malými dětmi bývají čerti i Mikuláš dosti společensky unaveni. V mateřské škole Mikuláš letos opět naděloval, ale letošní žáci deváté třídy mikulášské obcházení tříd nepřipravili.

Nejdylitější svátky roku Vánoce stále ještě obklopuje jisté kouzlo, i když jeho náboženská náplň se za léta potlačování v totalitním režimu víceméně setřela. Dávno už se v našem kostele nekonají kdysi slavné půlnoční mše. Po několik předešlých roků se sloužily v podvečer, letos v devět hodin dopoledne za účasti patnácti starších žen a dvou mužů včetně dobrovolného varhaníka Ing. Josefa Nováka z Prahy, narozeného v Žehuni. Naštěstí se v době totality neujal jako dárce dáreků pro děti Děda Mráz ani novodobý Santa Klaus a malým dětem nosí nadále dárky Ježíšek a i dospělí si přejí šťastné a veselé Vánoce a bohatého Ježíška. Pravdou je, že se na svátcích upřednostňuje většinou nákup nákladných dáreků a nadměrná konzumace nejrůznějšího jídla, zatímco jejich duchovno se navrací jen pozvolna. Advent sice už dávno neprovázejí ranní předvánoční bohoslužby – roráty, ale ožívují se adventní věnce se čtyřmi svíčkami, adventní věnce se objevují rok od roku ve větší míře na dveřích domů, okna ozařují malé blikavé svítilničky, povětšinou kupované ve stáncích vietnamských trhovců. Vrátily se nám i všechny po léta zakazované koledy. Adventní koncerty, vysílané po čtyři předvánoční neděle v České televizi, doprovázejí dobrovolné sbírky s charitativním zaměřením.

V posledních asi třech letech se zahájení Adventu zapálením adventního věnce a vystoupením žáků připomíná i ve škole. Letos se poprvé objevil adventní věnec i na vstupních dveřích do školy. Od roku 2 000 zdobí také žehuňskou náves po vzoru našich měst vánoční stromek. Ten letošní stříbrný smrček od domu paní Evy Ledererové byl ze všech nejkrásnější a nejbohatěji okrášlený a osvětlený. Ozdoby z polystyrénu vyrobila děvčata nově zvolené zastupitelky paní Jany Urbanové.

Zdá se, že i lidé v tyto sváteční dny mají k sobě blíže. Blahopřejí si krásné prožití vánočních svátků a především pevné zdraví v příštím roce. Starosta obce pan Václav Fišer neopomene na Štědrý den poblahopřát k Vánocům a do nového roku prostřednictvím místního rozhlasu všem žehuňským občanům. Tuto milou pozornost dokáží ocenit především starší občané.

Štědrovečerní večere sestává tradičně ze smaženého kapra, řízků a klobás a bramborového salátu. Následuje čaj a velké množství nejrůznějších zákusků a ovoce. Některá rodina se obejde bez alkoholu. Pokud hospodyně vaří rybí polévku, ta se podává většinou v poledne. Někdo se přes den postí a vezme si jen čaj a kousek vánočky nebo jablečného závinu, to aby uviděl večer, jak se stále ještě říká, „zlaté prasátko“. Vánoční zvyky, které bývaly neodmyslitelné za mého dětství a mládí a doprovázely i dětství mých dětí, jako lití olova, loupání a rozkrajování jablka, počítání polínek, házení střevíce přes hlavu, pouštění ořechových skořápek se svíčkou po vodě, zpívání koled po celý Štědrý den, už většinou upadly v zapomenutí. Někde se ještě dnes schovává ze štědrovečerního kapra pro každého člena rodiny jedna rybí šupinka, aby v příštím roce neměl nouzi o peníze. Po slavnostní večeři a po rozbalení dárků se většinou rodina místo bývalých zvyků dívá na televizi. Rostlé smrčky nebo borovice nahrazují v poslední době často stromky umělé s umělým osvětlením. Za dárky si děti dnes přejí mobilní telefon, počítač, pokud jej už mají, počítačové hry, horské kolo, přehrávač CD disků, méně už fotoaparát nebo knížku. Na Štěpána nebo na Tři krále se už desítky let na koledu nechodí.

Galerie osobností

7. srpna se účastnil podplukovník Vladimír Eliáš ze Žehuně čp. 224 jako člen Svazu letců České republiky spolu s přednostou okresního úřadu panem Šťastným, starostou obce Sokolče panem Františkem Tomkem, velitelem letecké základny v Čáslavi plukovníkem Vernerem, válečným veteránem plukovníkem Ulehrou, předsedou Svazu letců České republiky plukovníkem Filipem, plukovníkem Jenyšem a členem předsednictva Svazu letců České republiky Ing. Macurou odvozu ostatků letce plukovníka Františka Nováka z vojenského hřbitova La Targette ve Francii k poslednímu odpočinku do rodné obce Sokoleč na Nymbursku. Vladimír Eliáš popsal průběh celého důstojného ceremonielu ve vojenském časopisu Národní osvobození.

24. srpna v den stého výročí narození vynikajícího leteckého akrobata Františka Nováka, který svým leteckým uměním proslavil naši vlast v celé Evropě a jako jeden z prvních byl v roce 1939 přijat do svazku francouzských letců, byly jeho ostatky pietně uloženy do rodinné hrobky v Sokolči. Také tohoto slavnostního ceremonielu se podplukovník Vladimír Eliáš jako člen Svazu letců České republiky účastnil.

Vladimír Eliáš se narodil 31. srpna 1931 v Žehuni, kde prožil také své dětství. Jako vojenský letec působil 25 roků. Po roce 1968 byl jako politicky nespolehlivý z vojenské služby propuštěn a zaměstnání našel v rodné obci v jednotném zemědělském družstvu jako technik – vedoucí dopravy, těžké mechanizace a posklizňových linek a sušičky BS-6. V družstvu zastával rovněž funkci kulturního a sportovního referenta. To vše mu umožňovalo organizovat a vést obětavě výstavbu místního sportovního hřiště, které díky jeho houževnatosti bylo slavnostně předáno do užívání v roce 1985. Po sametové revoluci stojí v čele veřejného dění a je vždy ochoten díky svému rozhledu přispět nejen radou, ale přiložit i ruku k dílu všude tam, kde je toho zapotřebí.

26. října 2002 mu byla Svazem letců České republiky předána medaile Za zásluhy. *

Různé

Na sklonku léta se vsí rozšířila zpráva o prodeji budovy fary, kde bydlela rodin Rómů. Prodej měla organizovat hradecká arcidiecéze. Mezi věřícímu to vzbudilo nevoli. Zvláště kupující nebudil důvěru.

V neděli 27. října jsme opět přešli na zimní čas.

V listopadu uspořádal v galerii Ludvíka Kuby v Poděbradech výstavu svých obrazů nazvanou Polabská krajina amatérský malíř Miloslav Borecký z Poděbrad. Mezi vystavovanými díly byl také žehuňský kostel sv. Gotharda, který maloval letos v srpnu, a Žehuňský rybník.**

* Dokumentace č. 1029/02-26

** Dokumentace č. 1026/02-23

Změny v životě občanů

Odvodu branců se 29. září účastnil Aleš Jiroudek z čp. 54 a byl odveden. ***

V roce 2002 byly uzavřeny 2 sňatky, narodily se 2 děti, odhlásilo se 14 občanů, přihlásilo do obce 10 občanů.

K 31. prosinci 2002 klesl počet obyvatel v Žehuni na 432, tj. 202 muži a 230 žen.

Kronikářství

V červnu jsem přepsala originální kartotéční lístky Výtahy z matrik, pořízených v neznámé době neznámým pisatelem s názvem Rodiny v Žehuni se vyskytující od roku 1763. Materiály byly nalezeny před lety ve školním archivu Základní školy v Žehuni. Uvedený dokument obsahuje také Poznámky Z knihy zemřelých, Z matriky oddaných od roku 1721, Ženitby propuštěných vojáků a vzpomínky žehuňského faráře děkana Šafránka (1869-1879) na vypravování novobydžovského děkana o jeho setkání s císařovnou Marií Terezií. *

18. července mi oznámil pan Vladimír Polívka, že našel v pozůstalosti pana Ing. Miloslava Severy Kroniku JZD 25. únor se sídlem v Žehuni, která byla nezvěstná od sametové revoluce. Slíbil mi, že po zániku Agrodružstva předá kroniku do Státního okresního archivu v Nymburce. **

V říjnu jsem provedla pro Státní okresní archiv v Nymburce Soupis kronik obce Žehuň. V oddíle obecní kroniky je evidováno osm položek, v oddíle školní kroniky sedm položek, jedna kronika farního úřadu (v SOkA Nymburk), kronika JZD 25. únor se sídlem v Žehuni, kronika Obecní knihovny, kronika Sboru pro občanské záležitosti a dvě soukromé kroniky rodiny Václavíkových v soukromém vlastnictví. ***

V lednu 2003 jsem provedla výpis z obecních kronik I a II o Žehuňském rybníce, počasí a požárech. Inspirací mi bylo extrémní počasí minulého roku. ****

Druhá etapa státní reformy

První fázi reformy veřejné správy, podle které byla od 1. ledna 2000 naše země rozdělena na čtrnáct krajů, máme za sebou a nyní stojíme před její druhou fází, podle níž přejde k 1. lednu 2003 většina práce 73 okresních úřadů na 205 pověřených obcí. V teritoriu každého okresního úřadu vznikne několik pověřených obcí III. stupně, které převezmou čtyři pětiny práce dosavadních okresních úřadů, zbytek práce připadne krajům. Pravomoci Okresního úřadu Nymburk se přesunou na města Nymburk, Lysá nad Labem a Poděbrady, která získají statut obce s rozšířenou pravomocí. V rámci Středočeského kraje většinu agendy dosavadních dvanácti okresů převezme 26 pověřených obcí.

Naše obec Žehuň však z rozhodnutí minulého obecního zastupitelstva přejde spolu s obcí Choťovice a obcí Pňov-Předhrádí pod Kolín. Je pravdou, že ne všichni občané se s touto změnou ztotožňují a svůj nesouhlas dávali nezakrytě najevo na podzimním veřejném zasedání obecního zastupitelstva. K tomuto rozhodnutí vedlo naše představitele upřednostňování ekonomické stránky, zatímco patrioti Poděbradska a Městecka poukazují na historické kořeny, které v minulosti nikdy ke Kolínu nesměřovaly. *

Sami úředníci a mnozí ti, kteří za reformou stojí, připouštějí, že v lednu bude na úřadech chaos. Na tuto reformu, nazývanou často jako „kaskadérský kousek“, podala dokonce dvacítko měst a obcí ústavní stížnost. Budoucnost ukáže její oprávnění.

*** Dokumentace č. 1031/02-28

* Dokumentace č. 1020/02-17

** Dokumentace č. 1021/02-18

*** Dokumentace č. 1019/02-16, č. 1020/02-17, č. 1021/02-18, č. 1022/02-19

**** Dokumentace č. 1030/02-27

* Dokumentace č. 1026/02-23

Závěr

Skončil rok 2002. Kdo očekával, že lidstvo konečně zmoudří, ten se hluboce mýlil. Přesto jsme získali nové zkušenosti a potvrzení staré pravdy o chybách, odpovědnosti, svobodě i bezpečnosti. O to intenzivněji si možná klademe otázku, co přinese rok následující. Utěšujeme se přesvědčováním, že dobrého je v řádu světa víc, nicméně to zlé cítíme silněji.

Dokumentační materiály

Náklady na dokumentační materiály pro rok 2002 činily celkem 1 136,70 Kč. Jsou vedeny pod čísly 1004/02-1 až 1031/ 02-28 Obsahují 152 fotografie (z toho 13 v albu), 85 výstřižků, 5 pozvánek, 10 úmrtních oznámení, 1 svatební oznámení, 2 sady volebních hlasovacích lístků, 1 kopii výsledku voleb, 1 kopii příspěvku do časopisu, 1 časopis, 7 listů kopie z časopisů, 4 výtisky novin, 1 pohlednici, 3 výpisy, 1 seznam a 6 ostatních dokumentů. Celkem 280 dokumentů.

Kronikářka provádí roční záznamy na počítači, uchovává je na disketě a kromě toho přepisuje do kroniky IV. díl.

Zapsala
Ludmila Tvrdíková,
kronikářka obce

Poznámka:

Dokumentace uváděná pod čarou je ukládána na volných listech formátu A3. Výběr fotografií za rok 2002 obsahuje rozsáhlé ALBUM K PAMĚTNÍ KNIZE OBCE ŽEHUŇ.